

Číslo: 5107/2022-2023

SPRÁVA

o výsledkoch školskej inšpekcie

vykonanej v dňoch **od 18. 04. 2023 do 19. 04. 2023**

Názov kontrolovaného subjektu	
Základná škola, Podvysoká 307	
Zriaďovateľ	Obec Podvysoká

Vedúci zamestnanci kontrolovaného subjektu:

PaedDr. Veronika Beclerová, riaditeľka školy

Mgr. Paulína Papučiková, zástupkyňa riaditeľky školy

V súlade s poverením na **tematickú** inšpekciu č. 5107/2022-2023 zo dňa 30. 03. 2023
inšpekciu vykonali:

Mgr. Jozefína Cingelová Šarlayová, školská inšpektorka, ŠIC Žilina

PaedDr. Emanuel Difko, školský inšpektor, ŠIC Žilina

1 PREDMET ŠKOLSKEJ INŠPEKČIE

Stav prijímania žiakov do špeciálnej základnej školy a špeciálnej triedy základnej školy a ich rovný prístup k vzdelávaniu.

1.1 ZÁKLADNÉ ÚDAJE

Kontrolovaným subjektom bola dedinská plnoorganizovaná štátna základná škola (ďalej ZŠ) s vyučovacím jazykom slovenským.

V aktuálnom školskom roku mala ZŠ zriadených 12 tried, navštevovalo ju 204 žiakov – primárne vzdelávanie 92 žiakov; nižšie stredné vzdelávanie 112 žiakov. Škola evidovala a vzdelávala 17 žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami (ďalej ŠVVP) formou individuálnej integrácie v bežnej triede.

Škola mala zriadenú 1 špeciálnu triedu pre žiakov so ŠVVP. Trieda bola zriadená dodatkom č. 1 k zriaďovacej listine ZŠ zo dňa 01. 07. 2007, ktorý vydal Obecný úrad Podvysoká.

Špeciálnu triedu navštevovali 4 žiaci s mentálnym postihnutím (ďalej MP) zaradení do vzdelávacieho variantu A. Z nich boli 2 žiaci 8. ročníka a 2 žiaci 9. ročníka.

Školu nenavštevovali žiaci z marginalizovanej rómskej komunity (ďalej MRK) ani žiaci zo sociálne znevýhodneného prostredia (ďalej SZP).

Žiadny žiak s MP nebol oslobodený od povinnosti dochádzať do školy.

Ani jeden žiak s MP si neplnili povinnú školskú dochádzku mimo územia Slovenskej republiky.

V špeciálnej triede vyučovalo 10 pedagogických zamestnancov, z nich boli 7 učiteľia a 3 pedagogickí asistenti. Jeden pedagogický asistent bol financovaný z rozpočtu školy, 1 pridelený z Centra poradenstva a prevencie Čadca (ďalej CPP) a 1 financovaný z projektu Pomáhajúce profesie v edukácii detí a žiakov II. Škola zamestnávala školskú psychologičku.

1.2 ZISTENIA A ICH HODNOTENIE

Prijímanie žiakov do školy

Dokumentácia žiakov s MP v špeciálnej triede bola kompletná, vedená prehľadne na tlačivách schválených a zverejnených Ministerstvom školstva vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky. Návrhy na vzdelávanie dieťaťa alebo žiaka so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami v materskej škole, v základnej škole, v strednej škole a v špeciálnej škole obsahovali písomnú žiadosť zákonného zástupcu o prijatie žiaka do špeciálnej triedy ZŠ alebo žiadosť o zmenu formy vzdelávania žiaka, informovaný súhlas zákonného zástupcu, rozhodnutie riaditeľky školy o prijatí žiaka do špeciálnej triedy ZŠ, oznámenie riaditeľky školy o zmene formy vzdelávania žiaka, diagnostické správy zo psychologického a špeciálnopedagogického vyšetrenia žiakov, správy z lekárskeho vyšetrenia.

Výkon štátnej správy v 1. stupni riaditeľka školy realizovala v súlade so všeobecne záväzným právnym predpisom. Vydávanie rozhodnutí o prijatí žiaka do školy bolo v súlade so zákonom. Rozhodnutia o prijatí žiaka do špeciálnej triedy boli vydané na základe písomnej žiadosti jeho zákonného zástupcu a odporúčaní zariadenia poradenstva a prevencie na vzdelávanie žiaka podľa vzdelávacieho programu pre žiakov s MP.

Triedna kniha a katalógové listy žiakov boli vyplňované priebežne.

Školskí inšpektori skontrolovali diagnostické správy zo psychologického a špeciálnopedagogického vyšetrenia všetkých žiakov špeciálnej triedy. Správy boli napísané zrozumiteľne. Obsahovali dôvod vyšetrenia, anamnézu z rodinného a školského prostredia žiakov. Boli napísané podľa odporúčanej štruktúry s uvedením použitých metód vyšetrenia žiakov, s jednoznačnými závermi a so stanovenou diagnózou ľahké MP. Všetky správy obsahovali odporúčania na vzdelávanie žiakov v špeciálnej triede pre žiakov s MP.

Obsah vzdelávania

Škola mala vypracované školské vzdelávacie programy (ďalej ŠkVP) pod názvom *Ukážeme cestu, kráčať musíš sám*. ŠkVP pre žiakov špeciálnej triedy bol vypracovaný v súlade so Vzdelávacím programom (ďalej VP) pre žiakov s MP pre primárne vzdelávanie. Obsahoval špecifiká, podmienky, obsah výchovy a vzdelávania žiakov s MP.

Učebný plán (ďalej UP) akceptoval rámcový UP príslušného VP v počte hodín a v zaradení predmetov do vzdelávacích oblastí.

Učebné osnovy jednotlivých vyučovacích predmetov boli rozpracované v rozsahu príslušného VP.

Disponibilné hodiny škola využila na vyučovanie predmetu rozvíjanie komunikačných schopností a na posilnenie vyučovacích predmetov matematika, biológia a výtvarná výchova.

Poznámky k UP zohľadňovali špecifiká triedy a jej žiakov. Obsahovali podrobnosti organizácie vyučovania, vyučovacích predmetov - pracovné vyučovanie, informatika, telesná a športová výchova, náboženská výchova a uvádzali využitie disponibilných hodín.

Súčasťou ŠkVP boli formy priebežného i celkového hodnotenia žiakov.

Škola v ŠkVP pre intaktných žiakov deklarovala vytváranie inkluzívneho prostredia, spoluprácu so zariadeniami poradenstva a prevencie a informovala o špecifikách vzdelávania žiakov so ŠVVP. Bola otvorená prijímať na vzdelávanie žiakov so všetkými druhmi zdravotného znevýhodnenia, vrátane žiakov so SZP a MRK. Pomoc žiakom so ŠVVP poskytoval inkluzívny tím. ŠkVP boli prerokované v pedagogickej rade a v rade školy, zverejnené v škole a na webovom sídle.

Kvalifikačné predpoklady a požiadavky na pedagogických a odborných zamestnancov

Riaditeľka školy a jej zástupkyňa spĺňali predpoklady na výkon pracovnej činnosti pedagogických zamestnancov a spĺňali predpoklady na činnosť vedúcich pedagogických zamestnancov.

Učiteľia a ostatní pedagogickí zamestnanci učiaci v špeciálnej triede spĺňali predpoklady na výkon pracovnej činnosti pedagogických zamestnancov ZŠ. Dvaja učiteľia spĺňali predpoklady na výkon pracovnej činnosti pedagogických zamestnancov pre žiakov so ŠVVP¹. Školská špeciálna pedagogička spolu s pedagogickou asistentkou sa zúčastňovali výchovno-edukačného procesu na hodinách u učiteľov vyučujúci niektoré predmety². Na ostatných hodinách³ pomoc učiteľovi poskytovala pedagogická asistentka.

Pedagogickí zamestnanci si zvyšovali odbornú spôsobilosť v oblasti vzdelávania žiakov so ŠVVP aktualizacným vzdelávaním⁴.

Podmienky vzdelávania

Riaditeľka školy v súlade so školským zákonom vydala školský poriadok, ktorý prerokovala v pedagogickej rade a v rade školy. Obsahoval práva a povinnosti žiakov, ich zákonných zástupcov, popisoval pravidlá vzťahov medzi žiakmi, pedagogickými a ostatnými zamestnancami, poskytoval informácie o organizácii vyučovania a činnosti v škole. Boli v ňom deklarované podmienky na zaistenie bezpečnosti žiakov a ich ochrany pred sociálno-patologickými javmi, pred šikanovaním, diskrimináciou a násilím. Školský poriadok bol zverejnený na webovom sídle školy a v triedach. Rodičia s ním boli oboznámení prostredníctvom Edupage a na združení rodičov.

Škola mala 3 budovy. V poschodovej budove s bezbariérovým vstupom bolo 10 bežných učební, 2 počítačové učebne, knižnica, špeciálne učebne, kancelária vedenia školy, zborovňa pre učiteľov, kabinety učebných pomôcok. V 2. prízemnej budove bola umiestnená školská jedáleň a učebňa špeciálnej triedy. V 3. budove bola telocvičňa s posilňovňou, školské dielne na výučbu technickej výchovy, pracovného vyučovania a školský klub detí. Budovy školy boli po celkovej vonkajšej i vnútornej rekonštrukcii.

Pozemok okolo budov školy bol upravený, oplotený s vybudovaným multifunkčným ihriskom s umelou trávou a dvoma tenisovými kurtami. Vo vonkajšom areáli mali mobilné dopravné ihrisko so šliapacími kárami a bicyklami. Vybudovaný prírodovedný náučný chodník s vysadenými drevinami využívali žiaci na hodinách biológie.

Riaditeľka školy sa vyjadrila, že škola mala dostatok učebníc, pracovných listov a edukačných pomôcok pre žiakov s MP – učebnice a pracovné zošity pre špeciálne základné školy. Prehliadka materiálno-technického vybavenia špeciálnej triedy to potvrdila. Všetky triedy ZŠ boli vybavené didaktickou technikou a moderným viacúčelovým nábytkom. V špeciálnej triede bola interaktívna tabuľa. Školská špeciálna pedagogička v rámci skupinových alebo

¹ učiteľka slovenského jazyka a literatúry (5 hodín) a školská špeciálna pedagogička vyučujúca špecifický predmet rozvoj komunikačných schopností (1)

² matematika (5 hodín); pracovné vyučovanie (4); biológia (2); geografia (1); fyzika (1); chémia (1); dejepis (1); informatika (1); občianska náuka (1)

³ výtvarná výchova (2); hudobná výchova (1); telesná a športová výchova (2)

⁴ Podpora pedagogických a odborných zamestnancov pri realizácii inklúzie prostredníctvom zvládania stresu a záťažových situácií; Rozvíjanie jemnej motoriky a grafomotoriky u detí a žiakov; Ako pracovať so žiakmi so ŠVVP; Logopédia včas alebo, kým čakáte na logopéda; Žiak s MP v ZŠ

individuálnych intervencií mala k dispozícii edukačné i kompenzačné pomôcky⁵ a odbornú špeciálnopedagogickú literatúru⁶.

Slabou stránkou bolo, že školská špeciálna pedagogička nemala vyčlenený samostatný priestor, špeciálnu učebňu, na realizovanie individuálnych intervencií.

V ZŠ pracovalo 14 záujmových krúžkov. Žiaci špeciálnej triedy navštevovali 4 z nich – cestovateľský, divadelný, futbalový krúžok a krúžok ohýbaj sa jazýček, ktorý viedla školská špeciálna pedagogička, ktorá mala odbornosť aj ako logopedička.

Riaditeľka školy sa vyjadrila, že spolupráca s väčšinou rodičov bola na dobrej úrovni. Občianske združenie *Rodičia a priatelia ZŠ Podvysoká* finančne podporovalo kultúrne a športové aktivity žiakov. Dvaja žiaci špeciálnej triedy získali tento školský rok ocenenie starostu obce za výrobu najkrajšej kraslice a veľkonočnej drevenej dekorácie. Škola spolupracovala so Spojenou školou sv. Jozefa v Turzovke. Veľmi dobrá bola spolupráca školy s Občianskym združením *Stružielka Čadca*, ktoré pracuje s postihnutými deťmi, s Obecným úradom v Podvysokej a v Olešnej, s políciou, s Centrom voľného času v Čadci a v Turzovke, s farským úradom. Podnikatelia z obce pomáhali škole materiálne pri údržbe i pri nákupe edukačných pomôcok. Dobrovoľný hasičský zbor v obci pomáhal pri výchovných aktivitách preventívneho charakteru, tenisový oddiel organizoval pre žiakov turnaje a udržiaval areál tenisových kurtov.

Škola bola zapojená do viacerých projektov. Do jedného z nich, *Ukážeme cestu, kráčať musí každý sám*⁷, boli zapojení aj žiaci špeciálnej triedy.

V rámci projektu *Pomáhame tým, ktorí to najviac potrebujú* bol v januári 2021 v škole vytvorený inkluzívny tím⁸. Jeho cieľom bolo poskytovať odbornú psychologickú a špeciálnopedagogickú pomoc žiakom, ich zákonným zástupcom i pedagógom pri riešení výchovno-edukačných problémov, pri rozvíjaní zdravého osobnostného rozvoja žiakov, pri navodzovaní dobrej sociálnej klímy a sociálnych vzťahov v škole.

Výchovná/kariérová poradkyňa zabezpečovala poradenskú, metodickú a informačnú pomoc žiakom zo špeciálnej triedy a ich zákonným zástupcom. Informovala rodičov o možnosti ďalšieho štúdia ich detí a uplatnenia sa na trhu práce. Pripravila a realizovala so žiakmi exkurzie do odborných učilíšť na Dni otvorených dverí a na Dni povolania pre žiakov 9. ročníka. Výchovná poradkyňa spolupracovala so školskou špeciálnou pedagogičkou, školskou psychologičkou a koordinátorkou prevencie. Spoločne pripravili prednášky pre žiakov zamerané na ich ochranu pred sociálno-patologickými javmi a formami fyzického alebo psychického násillia. V aktuálnom školskom roku v špeciálnej triede administrovali dotazník zameraný na výskyt šikanovania žiakov a používania návykových látok, najmä žuvacieho tabaku, vapovania a fajčenia. Výsledky následne vyhodnocovali v spolupráci s vedením školy. V rámci poradenstva, prevencie a diagnostických vyšetrení žiakov škola spolupracovala s CPP v Kysuckom Novom Meste a v Čadci i s Úradom práce sociálnych vecí a rodiny v Čadci.

⁵ čitateľské tabuľky; didaktické logo pomôcky Wesco; kobercové písmená; písmenkové bludiská; Jazyk a reč – obrazový materiál na vývin reči; lobo bits karty pre orofaciálne cvičenia; obrazový materiál; svetelné bzučiaky; pomôcky na rozvíjanie jemnej motoriky; počítač; diktafón; telefóny; montessori pomôcky na matematiku; CD výukové programy; detský kútik; maľovanie pre deti; CD – Alik, Baltik, Lucinka, Pusinka, Pavučinka; logopedické pomôcky

⁶ Preventívna logopedická starostlivosť; Veľká obrázková abeceda; Makovička i, ii; Zrakové vnímanie; Kuli Ferdo 1 – 7 časť; Kolotoč; Pramienok; Čítanie pre dyslektikov; Hráme sa so slovami; Do školy s Tobiášom; Logopedické maľovanky; Bodka, čiarka; Cvičenia pre žiakov s vývinovými poruchami učenia

⁷ Projekt na podporu čitateľskej, prírodovednej a matematickej gramotnosti, v rámci ktorého škola organizovala exkurzie a výlety zamerané na poznávanie regiónov Slovenska. Napríklad výlet do Banskej Štiavnice a jej okolia.

⁸ Inkluzívny tím v zložení: školský špeciálny pedagóg; školský psychológ; pedagogickí asistenti

2 ZÁVERY

ZŠ mala zriadenú 1 špeciálnu triedu pre žiakov s MP. Riaditeľka do nej prijímala žiakov na základe vyšetrenia v zariadení poradenstva a prevencie, stanovenia diagnózy MP, odporúčania vzdelávať žiaka podľa vzdelávacieho programu pre žiakov s MP a písomnej žiadosti zákonného zástupcu žiaka o prijatie alebo o zmenu formy vzdelávania. Škola neevidovala žiakov z MRK a SZP.

Pedagogická a ostatná dokumentácia žiakov s MP obsahovala potrebné prílohy.

Učitelia a ostatní pedagogickí zamestnanci, ktorí učili v špeciálnej triede, spĺňali predpoklady na výkon pracovnej činnosti pedagogických zamestnancov ZŠ. Z nich 2 mali aj špeciálnopedagogickú spôsobilosť. Ostatným učiteľom na vyučovacích hodinách asistovali školská špeciálna pedagogička a pedagogickí asistenti. Riaditeľka školy a jej zástupkyňa spĺňali kvalifikačné predpoklady na výkon pracovnej činnosti pedagogických zamestnancov a spĺňali predpoklady na činnosť vedúceho pedagogického zamestnanca. Učitelia si doplňovali vedomosti o edukácii žiakov so ŠVVP aktualizáčnym vzdelávaním.

ŠkVP pre špeciálnu triedu pod názvom *Ukážeme cestu, kráčať musíš sám* bol vypracovaný podľa VP pre žiakov s MP pre primárne vzdelávanie v súlade so zákonom.

Školský poriadok vydala riaditeľka školy po prerokovaní v pedagogickej rade a rade školy. Boli s ním preukázateľne oboznámení žiaci a ich zákonní zástupcovia.

Budovy školy boli vyhovujúce, po vnútornej i vonkajšej rekonštrukcii. Špeciálna trieda bola vybavená moderným nábytkom a dostatkom edukačných i kompenzačných pomôcok. Chýbala miestnosť špeciálnej pedagogičky, ktorá by slúžila na individuálne intervencie žiakov so ŠVVP. Škola realizovala niekoľko projektov, do ktorých boli zapojení aj žiaci so ŠVVP.

Zamestnanci, ktorých sa príslušné inšpekčné zistenia týkajú, boli s výsledkami a závermi oboznámení.

OPATRENIA ŠTÁTNEJ ŠKOLSKEJ INŠPEKCIE

Na základe zistení a ich hodnotení uvedených v správe o výsledkoch školskej inšpekcie Štátna školská inšpekcia uplatňuje voči vedúcemu zamestnancovi kontrolovaného subjektu tieto opatrenia:

- **odporúča** vyčleniť školskej špeciálnej pedagogičke vhodný samostatný priestor na realizovanie individuálnych intervencií so žiakmi so ŠVVP.

PÍ SOMNÉ MATERIÁLY POUŽITÉ PRI ŠKOLSKEJ INŠPEKCII

1. školský vzdelávacie program
2. školský poriadok
3. zriaďovacia listina s dodatkami
4. návrhy na vzdelávanie dieťaťa alebo žiaka so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami v materskej škole, v základnej škole, v strednej škole a v špeciálnej škole
5. triedne knihy
6. triedne výkazy
7. zápisnice zo zasadnutia pedagogickej rady
8. zoznamy žiakov
9. doklady o vzdelaní pedagogických a odborných zamestnancov
10. správy zo psychologického vyšetrenia
11. správy zo špeciálnopedagogického vyšetrenia
12. správy z odborného vyšetrenia
13. písomné žiadosti zákonných zástupcov žiakov o prijatie

14. informované súhlasy zákonných zástupcov žiakov
15. rozhodnutia riaditeľky školy
16. dokumentácia výchovného poradenstva
17. správa o výsledkoch a podmienkach výchovno-vzdelávacej činnosti za školský rok 2021/2022

Správu o výsledkoch školskej inšpekcie vyhotovila:

školský inšpektorka: Mgr. Jozefína Cingelová Šarlayová

Dňa: 20. 04. 2023

PREROKOVANIE SPRÁVY

Na prerokovaní správy o výsledkoch školskej inšpekcie sa zúčastnili:

a) za Štátnu školskú inšpekciu, Školské inšpekčné centrum Žilina:
Mgr. Jozefína Cingelová Šarlayová

b) za kontrolovaný subjekt zodpovedný vedúci zamestnanec:
PaedDr. Veronika Beclerová

Prerokovanie správy o výsledkoch školskej inšpekcie potvrdzujú dňa 23. 05. 2023 v Žiline:

a) za Štátnu školskú inšpekciu, Školské inšpekčné centrum Žilina

Mgr. Jozefína Cingelová Šarlayová

b) za kontrolovaný subjekt zodpovedný vedúci zamestnanec:

PaedDr. Veronika Beclerová

Vyjadrenie vedúceho zamestnanca kontrolovaného subjektu, ktorého sa zistenia týkajú
(vedúci zamestnanec môže zaslať písomné vyjadrenie k obsahu správy do 5 pracovných dní od prerokovania):

PaedDr. Veronika Beclerová, riaditeľka školy

Stanovisko školského inšpektora k vyjadreniu:

Mgr. Jozefína Cingelová Šarlayová, školská inšpektorka

Na vedomie

Úsek inšpekčnej činnosti